

## Ronald van Langen

**Drs. R.J.M. (Ronald) van Langen RE RA** is Service Manager bij KPMG IT Advisory en gedurende twee jaar uitgezonden naar het Global Service Centre (GSC) van KPMG in Montvale New Jersey.

Woensdagochtend 6.00 uur, tijd om op te staan. De deur uit voordat ik mijn vrouw en kinderen verstoort in hun eigen ochtendritueel. Eerst zet ik alvast de verwarming in huis even hoger. Buiten ontdek ik dat ik voor de tweede keer dit jaar mijn ramen mag krabben; het is koud geweest vannacht. Maar hier in New Jersey is het minder vochtig dan in Nederland, waardoor ik dit gelukkig minder vaak hoeft te doen. De rit van Allendale NJ naar Montvale NJ is iets meer dan tien minuten, in de spits hooguit twintig. Straks in Nederland waarbij ik vijftig kilometer naar Amstelveen mag afleggen zal dat weer wennen zijn.

Op kantoor begroet ik mijn twee andere vroege collega's. Het is des Amerikaans om lange dagen te maken. Computer aanzetten en thee, water en een beker *cereal* pakken. Cereal is het ontbijt voor de Amerikanen – snel en gemakkelijk. Daarnaast brengen velen hun kop koffie mee naar kantoor (Starbucks of Dunkin' Donuts), als je eenmaal de koffie hier geproefd hebt, begrijpt je meteen waarom. Terwijl ik geniet van mijn ontbijt even checken wat er binnen KPMG Nederland gebeurt.

Ik ben voor een periode van twee jaar uitgezonden naar Montvale New Jersey. In Montvale is het Global Service Centre (GSC) van KPMG gevestigd. Hier ontwikkelen en onderhouden we voor de buitendienstmedewerkers van KPMG hulpmiddelen, handreikingen en methodologieën. Ik houd mij onder meer bezig met de wereldwijde uitrol van IDEA, een bestandsanalysetool, en met IT in de jaarrekeningcontrole. Een *global* rol houdt mede in dat collega's vanuit de hele wereld mij weten te vinden. Zo ook vanochtend; in mijn inbox een vraag van een collega uit Estland over IDEA. Dit keer een vraag over importeren van Excel-

bestanden en veldformaten. Een bekend onderwerp voor mij, dus snel zelf beantwoord. Later op de dag een vraag van een Nederlandse collega in Chicago over steekproeven. Ditmaal een antwoord gegeven in het Nederlands. En hoewel mijn Engels verre van perfect is, vind ik het handiger om (vak)technische vragen in het Engels te beantwoorden. Dat scheelt dan in ieder geval een vertaling.

In de ochtend ontvang ik een *alert* van de bank; er zijn onduidelijk betalingen gesignaleerd via mijn creditcard. Gelijk maar aan de bel trekken en na vier controlevragen om mijn identiteit te bevestigen mijn kaart laten blokkeren en een nieuwe aangevraagd. Toch gek, mijn kaart is niet een week geleden vernieuwd. In Amerika zijn de risico's van het betalingsverkeer anders. Identiteitsfraude is een belangrijk risico en het (dagelijks) beoordelen van de kredietwaardigheid (*credit reports*) bij een of meer instituten behoort tot de mogelijke maatregelen. Het *skimmen* van een bankpas is blijkbaar een minder groot risico, de *pinpads* die worden gebruikt in de winkels laten het niet toe om het intoetsen van je pincode zorgvuldig af te schermen voor anderen. Daarnaast staat het elektronisch betalingsverkeer ten opzichte van Nederland nog in de kinderschoenen. Het overmaken van geld naar Nederland dien je persoonlijk bij je bank met een bewijs van je identiteit in tweevoud en een formulier in tweevoud te regelen. Andersom is dat heel anders: geldtransacties vanuit Nederland naar Amerika kan ik gewoon via internetbankieren afhandelen. Ook het overmaken van bijvoorbeeld je maandelijks huur gaat op Amerikaanse wijze. Maandelijks schrijft mijn bank een cheque uit, stopt deze in een envelop en verstuurt deze naar mijn huurbaas. Deze kan vervolgens met deze cheque naar haar bank om





het geld te storten op haar bankrekening. Het elektronisch overmaken van een rekening naar een andere rekening is nog niet mogelijk. Mede door Audit Standaard 5 van de PCAOB zijn er in 2007 enkele verschillen ontstaan in de aanpak en wijze van documentatie van de *IT general controls* voor een integrated audit (SOX) en een 'gewone' jaarrekeningcontrole. De verschillen zijn beperkt, maar om in een wereldwijd speelveld iedereen mee te krijgen is een zorgvuldige discussie vereist. Vooraf hebben we overleg gehad wie hierbij betrokken moesten zijn... nu nog de laatste wijzigingen aanbrenge in de presentatie die we willen gebruiken. De nadruk vanuit de PCAOB ligt op efficiency (dat spreekt mij aan) en een *top-down* aanpak gebaseerd op de risico's. Met name op het gebied van *IT general controls* kan hier nog meer efficiency worden behaald, al is het alleen maar omdat de stringente bepalingen voor het steunen op testwerk van anderen ruimer zijn gedefinieerd. Aan het eind van de ochtend hebben we een overleg met enkele collega's

en Dr. Miklos Vasarhelyi, professor van de Rutgers University en director van het Continuous Auditing & Reporting Lab CARLab. Doelstelling is om kennis uit te wisselen op het gebied van *continuous auditing*, de projecten en vraagstukken binnen KPMG en binnen zijn faculteit en CARLab. Een bijzondere meeting met veel nieuwe ideeën, waarbij zelfs de XML-audit file van de Nederlandse belastingdienst ter sprake kwam. Het was lastig om tijdens de bespreking aangehaakt te blijven, met alle onderzoekstermen die over de tafel werd geslingerd. Ik weet nu weer hoe accountants zich voelen indien wij IT-auditors te veel vaktermen in een zin gebruiken. De bespreking is uitgelopen dus ik moet mij haasten naar het nabijgelegen hotel, om daar een presentatie te verzorgen. Ditmaal mag ik voor een groep van circa 150 Amerikaanse KPMG-collega's uitleggen hoe we IT-risico's en de *IT general controls* efficiënt kunnen documenteren in onze nieuwe audit tool voor 'minder complexe' ondernemingen. In discussies met mijn Amerikaanse collega's is het

wenselijk om duidelijk te maken wat we bedoelen met 'kleinere' opdrachten. In Amerika is 'alles' groter, zo ook de gemiddelde opdrachtfee. Het is al een keer voorgekomen dat een Amerikaanse collega sprak over een kleine opdracht, die ik voor Nederlandse begrippen als een middelgrote opdracht zou beschouwen.

's Middags heb ik nog een overleg, een *requirements meeting* waarbij de status en ontwikkelingen van het project voor de verbetering van onze audit toolkit aan bod komt. Zelf ben ik betrokken bij onderwerpen als onderkennen IT-risico's, gebruik van (rapporten van) serviceorganisaties en betrokkenheid van interne accountants. Diverse onderwerpen waarbij we de vereisten van de controlestandaarden, de praktische ervaring en onderkende verbeterpunten in de huidige methodologie als input gebruiken. Na het overleg heb ik nog even tijd om diverse documenten te beoordelen en enkele afstemmingen met aanverwante onderwerpen te doen. Aan het begin van de avond ben ik thuis, op tijd beginnen geeft mij gelukkig de mogelijkheid om 's avonds thuis te zijn. Dit keer is mijn vrouw ook wat later en eten we gezamenlijk. Na het eten kan ik nog heerlijk even stoeien en spelen met mijn twee jongens (twee en vijf jaar). Leuk om te zien hoe ze beiden hun fantasie gebruiken bij het spelen met een brandweerauto en brandweerkazerne. Het nagebootste geluid van de sirene is natuurlijk Amerikaans. Na een middagje in New York City te hebben rondgelopen, kunnen ze het geluid van een Amerikaanse sirene allebei bijzonder goed nadoen. Als de kinderen in bed liggen, is het tijd voor koffie – een typisch Nederlandse gewoonte. Daarna nog even wat vakliteratuur lezen voordat de dag weer ten einde is. ■